

РЕШЕНИЕ

№ 98

гр. Пловдив, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Радка Д. Чолакова

при участието на секретаря Катя Н. Митева
като разгледа докладваното от Емилия Ат. Брусева Въззивно търговско дело
№ 20235001000022 по описа за 2023 година

Производство по чл.258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба вх. №8853/24.11.2022г. от Г.Ф. – **** – чрез процесуалния му представител адв. С. М. против решение №80/03.11.2022г., постановено по търгд. № 14/2022г. по описа на Окръжен съд – Х., **в частта** с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против С. С. К., ЕГН ***** от ****, в качеството ѝ на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г. за заплащане на ½ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноски в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане **за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева** и **в частта**, с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против М. А. К., ЕГН ***** от ****, в качеството му на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г., за заплащане на ½ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за имуществени и

неимуществени вреди, лихви и съдебни разноси в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане **за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева.**

В жалбата са изложени оплаквания за необоснованост на решението и за нарушение на материалния закон. Посочва се, че първоинстанционният съд не се е съобразил с влязлото в сила решение №2065/31.07.2018г. по гр.д. №6461/2017г. на С. Апелативен съд относно сумите, които Г.Ф. е бил осъден да заплати на пострадалия при ПТП от 12.10.2014г. - М. Т.. Счита, че влязлото в сила решение по този спор има действие и спрямо наследниците на виновния водач А. К.. Намира, че това съдебно решение установява правоотношенията между страните и техните правоприменници и на основание чл.299 ал.1 и 2 от ГПК спорът между тях не може да бъде пререшаван. С оглед на това изразява становище за противоречие на акта в обжалваната му част с разпоредбите на чл.297 и чл.298 ал.2 от ГПК. Намира, че спорът относно настъпването на ПТП, неговия механизъм, причинените вреди и техния размер вече са установени с влязлото в сила решение на САС. Изразява становище и за неправилно определен процент на съпричиняване на вредоносния резултат от двамата водачи. Намира, че той трябва да се определи в съотношение 80 % - от А. К. и 20% - от М. Т.. В тази връзка счита, че съдът не е взел предвид влязлата в сила Присъда №33/02.10.2015г. по НОХД №473/2015г. на ОС – Х. относно водещата причина за настъпване на ПТП. Счита, че в нарушение на принципа на справедливост е определен и размера на обезщетението за неимуществените вреди. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи в пълен размер предявените искове. Претендира заплащане на разностите пред въззивния съд.

Въззиваемите страни С. С. К., ЕГН ***** от **** и М. А. К., ЕГН ***** от **** – чрез пълномощника им адв. М. Т. изразяват становище, че жалбата е неоснователна. Посочват, че нито А. К., нито те са взели участие като страни в производството по делото пред СГС и САС, в което Г.Ф. е бил осъден да заплати обезщетение на М. Т.. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА за представителството на страните пред въззивната инстанция.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено следното:

Субективно съединени иски с правна квалификация чл. 288, ал.12, вр. ал.1, т.2, предл.1-во, б.„а“, предл.1-во от Кодекса за застраховането /отм./.

Касае се за регресна претенция на Г.Ф. против наследниците на прекия причинител на ПТП, причинено при управление на лек автомобил без задължителната застраховка „Гражданска отговорност“.

Ищецът Г.Ф. - гр. С., **** твърди, че на 12.10.2014г. около 16.30 часа на ПП * *, наследодателят на ответниците - А. М. К. като водач на лек автомобил „Б. *****“, с рег. № * **** **, за който не е била сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, на кръстовището по пътя с.Н. - с.Ш.П., при наличие на пътен знак „Б 1“ /пропусни движещия се по пътя с предимство/, не е пропуснал движещия се по пътя с предимство лек автомобил „М. *“, с рег. № * **** **, управляван от водача М. А. Т., при което между двата автомобила е последвал удар. За имуществените и неимуществени вреди, претърпени от водача Т., последният – след постановен от Г.Ф. отказ за заплащане на обезщетение – е предявил иск. Образувани са били гр.д. №7097/2016г. на СГС и въззивно гр.д. №6461/2017г. на САС. Твърди, че с въззивното решение е бил осъден да заплати на Т. сума в общ размер на 76 604.39 лева, от която 56 177.80 лева - главница; 14 202.55 лева - законна лихва и съдебни разноси. За присъдените със съдебното решение суми са били образувани две изпълнителни дела по описа на Частен съдебен изпълнител М.Ц., по които Ф. - като длъжник по изпълнението изплатил общо сумата в размер на 81 364.08 лева.

Твърди, че отговорността на виновния водач на МПС не е била обект на валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

С оглед изплащане на обезщетението на пострадалото лице, посочва, че за него възниква правото да търси регресната отговорност на прекия причинител на ПТП, поради обстоятелството, че същият е управлявал МПС, без сключена застраховка „Гражданска отговорност“. Тъй като А. М. К. е починал, насочва регресните си претенции към неговите наследници – съпруга и син. В горния смисъл претендира осъждане на С. С. К. и М. А. К. да му заплатят по 40 682.04 лева всеки от тях по равно, определени като ½ част от общо заплатената от ищеца сума - 81 364.08 лева, за обезщетение на

имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноски в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното и изплащане, както и разноските по делото.

От страна на ответниците С. С. К. и М. А. К. е депозиран в срок отговор на исковата молба. С него е изразено становище, че предявените искове са допустими, но неоснователни. Оспорват механизма на ПТП, причинната връзка между него и настъпилите увреждания, размера на неимуществените вреди, размера на присъдените обезщетения на М. Т., размера на платените суми от Г.Ф., наличието на противоправно поведение от страна на наследодателя на ответниците А. К. във връзка с процесното ПТП. Твърдят наличие на съпричиняване на вредоносния резултат от М. Т.. Правят възражение за изтекла погасителна давност.

Първоинстанционният съд е намерил за основателни и доказани исковите на ищеца до размер от 10 850.62 лева по всеки от двата иска и е уважил претенциите до този размер. Отхвърлил е претенциите за разликата до пълните предявени размери. Недоволен от решението е само ищецът, който обжалва същото в отхвърлителната му част.

Видно от представеното по делото удостоверение за наследници от 03.09.2021 г. А. М. К., починал на 12.10.2014 год. е оставил за наследници ответниците С. С. К. - съпруга и М. А. К. – син.

Не се спори и относно обстоятелството, че на 12.10.2014 г. е настъпило ПТП, при което са били причинени средна телесна повреда на М. А. Т. - като водач на лек автомобил „М. *“, с рег. № * **** * и смъртта на А. М. К. - като водач на лек автомобил „Б. ****“, с рег. № * **** *.

Не се спори относно обстоятелството, че не е Налице сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по отношение на управлявания от А. К. лек автомобил.

С влязло в сила решение № 2065 от 31.07.2018 год., постановено по в.гр.д.№ 6461 / 2017 год. по описа на С. апелативен съд, Г.Ф. е осъден да заплати на пострадалия от пътния инцидент - М. Т. суми в размер на 45 000 лева - обезщетение за неимуществени вреди и 11 177.80 лева - обезщетение за имуществени вреди, причинени виновно от водача К., ведно със законната

лихва, считано от 20.02.2016г. до окончателното им изплащане, както и деловодни разноски в размер на 4 037.09 лева.

Видно от представените по делото преводни нареждания от 17.08.2018 г. и от 05.11.2018 г. Г.Ф. е превел с едното сумата 76 604.39 лева, а с другото - и 4 759.69 лева по сметка на ЧСИ М.Ц., по образуваните за принудителното им събиране две изпълнителни дела. Това се установява и изисканата от съда информация от ЧСИ и изпратения в тази връзка отговор с писмо вх.№ 5618 от 21.07.2022 г.

От заключението на вещото лице К. Н. по допуснатата съдебно счетоводна експертиза се установява, че Г.Ф. е изплатил в полза на пострадалият общо сума в размер на 81364.08 лева /сбор от сумите, присъдени с цитираното по-горе съдебно решение/ за принудителното събиране на които са образувани изпълнителни дела № ***** и № ***** по описа на Частен съдебен изпълнител М.Ц..

Материалното право да се претендира плащане на така платеното обезщетение е предвидено в разпоредбата на чл. 288, ал.12 от КЗ /отм./. Съгласно цитираната разпоредба след изплащане на обезщетението по ал. 1 и 2 на чл. 288 от КЗ, Г. ф. встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното и разходите по ал. 8 на чл. 288 от КЗ/отм./. Следователно основанието на исковата претенция следва да се определи към момента на възникване на претедираното материално право т.е. то е по чл. 288, ал.12 от КЗ/отм./. Евантуалното уважаване на същата е обусловено от наличието на доказателства за извършено плащане от страна на ф. на основание чл. 288, ал.1 и 2 от КЗ/отм./, както и от това претендираната сума да се равнява на платеното обезщетение плюс разходите за определянето му.

В случая за управлявания от водача А. К. автомобил не е била сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Налице е и извършено от Ф. плащане на присъдено обезщетение на пострадалия водач М. Т.. Тези две предпоставки обосновават правото на Г.Ф. да претендира получаване по пътя на регресната отговорност на платеното и разходите по ал.8 на чл. 288 от КЗ/отм./ спрямо наследниците на виновния водач, управлявал МПС без задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Следва да бъде ангажирана отговорността им.

Пренесеният пред ПАС спор касае размера на регресната отговорност на наследниците на А. К. с оглед на влязлото в сила решение №2065/31.07.2018г. по гр.д. №6461/2017г. на С. Апелативен съд.

Не се спори, че в производствата по гр.д. №7097/2016г. на СГС и въззивно гр.д. №6461/2017г. на САС нито А. М. К., нито неговите наследници – ответниците С. К. и М. К. са участвали, като страни – не само главни, но и подпомагачи/. С оглед на това първоинстанционният съд правилно е разгледал техните възражения относно наличието на съпричиняване на вредоносния резултат, както и относно размерите на дължимите обезщетения на увреденото лице. Разпоредбата на чл. чл.298, ал.1 от ГПК, на която се позовава жалбоподателя, не би могла да намери приложение, тъй като решението влиза в сила само между същите страни, за същото искане и за същото основание. Страни по делото са били само Г.Ф. и М. Т.. Постановеното решение № 2065 от 31.07.2018г., постановено по в.гр.д.№ 6461/2017 г. по описа на С. апелативен съд не е задължително за А. К. и неговите наследници.

Видно от влязлата в сила присъда № 33 от 02.10.2015 год., постановена по НОХД № 473 / 2015 год. по описа на Окръжен съд - Х., М. А. Т. е признат за виновен в това, че на 12.10.2014 год. на път ПП *- *, в района на кръстовището по пътя с. Н. - с.Ш.П., Община Х., при управление на лек автомобил „М.“, ДК № * ** ** ** в нарушение на правилата за движение по пътищата - чл.6, т.1 от ЗДвП и чл.20, ал.2 от ЗДвП, по непредпазливост причинил смъртта на А. М. К., поради което и на основание чл.343, ал.1, б.„в“, вр. чл.342, ал.1, вр. чл.54, ал.1 от НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 2 години, изтърпяването на което е отложено с изпитателен срок от 4 години. Присъдата е влязла в сила на 19.10.2015 г. Съгласно чл.300 от ГПК тя е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно това дали е извършено, неговата противоправност и виновността на дееца. С нея безспорно се установява приноса на пострадалият за настъпване на процесното ПТП.

От заключението на вещото лице инж. Т.Х. по допуснатата съдебно автотехническа експертиза се установява механизма на процесното ПТП. Автомобилът, управляван от водача Т. се движел със скорост от 85.97 км./ч. в

посока от гр.Х. към гр.К.. Скоростта му е била по-висока от означената - в случая 60 км./ч. Автомобилът, управляван от пострадалия К., движещ се със скорост 35.17 км./ч., излиза от с.Н. и пресича главния път в посока за с.Ш.П., без да спре и да му осигури предимство на движещия се по главния път автомобил, управляван от Т.. Налице е поставен знак „Б 2“ - Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство. Водачът Т., възприемайки МПС, управлявано от водача К., излизащо от с.Н. и пресичащо главния път, без да намали скоростта, реагира с маневра завиване наляво с цел преминаване пред л.а.,Б.“. При управление на МПС с посочената скорост 85.97 км/ч – с 26 км/ч над разрешената за конкретния пътен участък, водачът Т. е нямал възможност да предотврати настъпване на ПТП с аварийно задействане на спирачната система. Последвал удар между челната част на М.а в лявата страна на Б.. Водачът К. е починал, а Т. е получил травми, като са Налице имуществени вреди и по двата автомобила.

Във връзка с механизма на ПТП са събрани и свидетелски показания. Свидетелят Р. твърди, че в деня на пътния инцидент се е движел в посока от гр.К. - с.Н. при натоварен график и в двете посоки. Същият посочва, че е станал очевидец на удара между двете превозни средства, управлявани от Т. и наследодателя на ответниците – К. като данните, които той предоставя съвпадат с механизма, описан в заключението на автотехническата експертиза. Той твърди, че ударът между двата автомобила настъпил по средата на кръстовището, както и че л.а. „М.“ /управляван от Т./ се е движел с изключително висока скорост, въпреки знака за ограничение на скоростта от 60 км./ч.

С оглед на тези доказателства настоящата инстанция намира за правилен определения от първоинстанционния съд процент на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия в размер на 50 %. Той е управлявал автомобила с доста по-висока от разрешената скорост. Не е реагирал своевременно като е възприел опасността – навлизането в кръстовището на управляваното от А. К. МПС.

От заключението по допуснатата автотехническа експертиза се установява размера за имуществени вреди, причинени на пострадалият. Вещото лице е посочило, че се касае за тотална щета по см. На чл.390 ал.2 от КЗ, при която разходите за необходимия ремонт надвишават със 75 %

действителната му стойност. Тъй като обаче към датата на ПТП чл.193 от КЗ /отм./ предвижда като тотална щета когато разходите за необходимия ремонт надвишават не със 75 %, а със 70 % действителната му стойност, първоинстанционният съд правилно е определил е Налице тотална щета, при която размерът на обезщетението възлиза на 2 835 лева, определен като 70 % от действителната стойност на автомобила по цени към датата на настъпване на ПТП - 4 050 лева.

Относно останалата част от имуществените вреди, касаещи разходи за лечение, по делото не са представени доказателства, установяващи извършването на такива разходи от пострадалия Т., поради което в тази част претенцията е неоснователна.

От заключението на вещото лице д-р Е. по допуснатата съдебно-медицинска експертиза се установява, че на М. Т. е било причинено счупване на шийката на дясната бедрена кост като при нормално протекъл възстановителен период, той би следвало да се възстанови до 7-8 месеца за нефизически труд и до 12 месеца за физически труд. Не са ангажирани доказателства за настъпили усложнения от това травматично увреждане. Относно обезщетението за неимуществени вреди, настоящата инстанция намира, че за претърпените такива от Т. – като бъде отчетено настъпилото възстановяване, липсата на усложнения, както и социално-икономическите условия в страната към датата на ПТП – октомври 2014г., определеното от ОС обезщетение от 30 000 лева се явява справедливо.

С оглед на това, размерът на обезщетенията, изплатени от страна на Г. ф. в полза на пострадалият, следва да се намалени до размерите, определени по-горе. Следва да се редуцират и с определения процент съпричиняване от 50 %.

Гореизложеното прави регресната искова претенция основателна за сума в общ размер 21 701.23 лева, от която всеки от ответниците дължи половината. Следва С. К. и М. К. да бъдат осъдени да заплатят на ищеца по 10 850.62 лева.

Регресната претенция се явява неоснователна за разликата над посочения размер.

Ето защо решението на ОС - Х. следва да се потвърди в частта, с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против С. С. К., ЕГН ***** от

****, в качеството ѝ на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г. за заплащане на $\frac{1}{2}$ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноси в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане **за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева** и в частта, с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против М. А. К., ЕГН ***** от ****, в качеството му на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г., за заплащане на $\frac{1}{2}$ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноси в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане **за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева.**

В частта, уважаваща исковете, решението не е обжалвано и е влязло в сила.

На основание чл.38 от ЗА на процесуалния представител на ответниците адв. М. Т. следва да бъде определено и присъдено възнаграждение в размер общо на 1 711.04 лева за осъщественото от него безплатно процесуално представителство и защита на въззиваемите пред въззивния съд.

С оглед на гореизложеното и на основание чл.272 от ГПК, Пловдивският Апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №80/03.11.2022г., постановено по търг.д. № 14/2022г. по описа на Окръжен съд – Х., в частта с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против С. С. К., ЕГН ***** от ****, в качеството ѝ на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г. за заплащане на $\frac{1}{2}$ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за

имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноси в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева и в частта, с която е отхвърлен предявения от Г.Ф. – С. иск против М. А. К., ЕГН ***** от ****, в качеството му на наследник на А. М. К., починал на 12.10.2014 г., за заплащане на $\frac{1}{2}$ част от изплатено от Г.Ф. обезщетение в общ размер 81 364.08 лева за имуществени и неимуществени вреди, лихви и съдебни разноси в полза на трето увредено лице - М. А. Т., като пострадал от ПТП, настъпило на 12.10.2014 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 04.02.2022 год. до окончателното ѝ изплащане за разликата над 10 850.62 лева до предявения размер от 40 682.04 лева.

ОСЪЖДА Г.Ф. – **** да заплати на адв. М. Т. Т., ЕГН ***** , от Адвокатска колегия - Х., с адрес на упражняване на дейността - ****, сумата 1 711.04 лева – адвокатско възнаграждение за оказано от него безплатно процесуално представителство и защита на въззиваемите С. С. К., ЕГН ***** от **** и М. А. К., ЕГН ***** от **** пред въззивния съд.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните, при наличие на предпоставките по чл.280 от ГПК.

Препис от решението да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____